

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ Του οργανισμού της ΕΕ για τα ναρκωτικά, Λισαβόνα

ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΜΙΣΟ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΕ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
Σημαντική αύξηση των υπηρεσιών για τη θεραπεία της εξάρτησης από τα οπιούχα, αλλά η διαθεσιμότητα παραμένει άνιση

(24.11.2005 ΛΙΣΑΒΟΝΑ) Ο συνολικός αριθμός των ατόμων σε θεραπεία υποκατάστασης στην Ευρώπη υπερβαίνει πλέον το όριο του μισού εκατομμυρίου, σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποίησε σήμερα ο **Οργανισμός της ΕΕ για τα ναρκωτικά (ΕΚΠΝΤ)** στην **Ετήσια έκθεση του 2005 για την κατάσταση του προβλήματος των ναρκωτικών στην Ευρώπη**, η οποία παρουσιάστηκε στις Βρυξέλλες.

Ο αριθμός των ατόμων που υποβάλλονται σε θεραπεία υποκατάστασης επταπλασιάστηκε την τελευταία δεκαετία, δηλώνει ο Οργανισμός. Σήμερα, τουλάχιστον 530.000 άτομα υποβάλλονται σε θεραπεία υποκατάστασης σε 28 χώρες (τις **25 χώρες της ΕΕ**, τη **Νορβηγία**, τη **Βουλγαρία** και τη **Ρουμανία**), είτε σε εξειδικευμένα κέντρα είτε σε γενικούς ιατρούς. Εκτιμάται ότι ένας αριθμός μεταξύ του ενός τετάρτου και του μισού των ατόμων με προβλήματα οπιούχων στην Ευρώπη μπορεί πλέον να υποβάλλεται σε αυτού του είδους τη θεραπεία.

Όμως, η έκθεση αναφέρει ότι το επίπεδο διαθεσιμότητας θεραπειών υποκατάστασης εξακολουθεί να διαφέρει σημαντικά στην Ευρώπη, ιδιαίτερα μεταξύ των **παλαιών χωρών της ΕΕ των 15** και των **νέων κρατών μελών και των υποψήφιων χωρών**. Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιεύθηκαν σήμερα, στα **10 νέα κράτη μέλη**, τη **Βουλγαρία** και τη **Ρουμανία** αντιστοιχεί μόνο το 1% των ατόμων που υποβάλλονται σε θεραπεία υποκατάστασης στην Ευρώπη.

Η θεραπεία υποκατάστασης έχει αποδειχθεί αποτελεσματική στη βελτίωση της υγείας των ατόμων με προβλήματα οπιούχων. Μπορεί επίσης να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη μείωση της εξάπλωσης του ιού HIV. Η έλλειψη θεραπευτικής διαθεσιμότητας σε ορισμένα **κράτη μέλη** αποτελεί ως εκ τούτου «λόγο ανησυχίας», υπογραμμίζει η έκθεση.

Βουπρενορφίνη - ολοένα και πιο διαδεδομένη θεραπευτική λύση

Η μεθαδόνη είναι η πιο διαδεδομένα συνταγογραφημένη ουσία στην Ευρώπη για τη θεραπεία απεξάρτησης από τα οπιούχα, με περίπου 80% των ατόμων υπό θεραπεία υποκατάστασης να λαμβάνουν μεθαδόνη με συνταγή (με ποσοστό που υπερβαίνει το 90% σε εξειδικευμένα κέντρα θεραπείας). Εντούτοις, η φετινή έκθεση επισημαίνει ότι παρέχονται περισσότερες θεραπευτικές λύσεις τα τελευταία χρόνια, διευκολύνοντας τους κλινικούς να ανταποκριθούν καλύτερα στις ανάγκες των πελατών.

Το **ΕΚΠΝΤ**, σε ειδικό κεφάλαιο για τη βουπρενορφίνη, αναφέρει ότι 18 από τις 28 χώρες χρησιμοποιούν πλέον το φάρμακο αυτό στη θεραπεία υποκατάστασης. Η λύση αυτή είναι όλο και πιο διαδεδομένη από τα μέσα της δεκαετίας του 90 και μετά. Σήμερα, άνω του 20% των ατόμων σε θεραπεία υποκατάστασης λαμβάνουν πλέον βουπρενορφίνη ⁽¹⁾, παρόλο που η χρήση της διαφέρει σημαντικά μεταξύ των χωρών.

Για παράδειγμα, στην **Τσεχική Δημοκρατία**, τη **Γαλλία**, τη **Φινλανδία** και τη **Σουηδία**, άνω του 60% των ατόμων σε θεραπεία υποκατάστασης έλαβαν βουπρενορφίνη το 2003, αλλά σε άλλες χώρες η χρήση παραμένει σε μέτριο ή πολύ περιορισμένο επίπεδο.

Έως το τέλος του 2004, και οι **15 παλαιές χώρες της ΕΕ** αναφέρουν τη χρήση βουπρενορφίνης ως θεραπευτική λύση, είτε για μακρόχρονη υποκατάσταση οπιούχων είτε για αποτοξίνωση από οπιούχα. Μεταξύ των **10 νέων κρατών μελών της ΕΕ**, η θεραπεία με βουπρενορφίνη είναι διαδεδομένη μόνο στην **Τσεχική Δημοκρατία** (βλ. παραπάνω), όπου σήμερα περισσότερα άτομα υποβάλλονται σε θεραπεία με βουπρενορφίνη απ' ό,τι σε θεραπεία με μεθαδόνη.

Δυνητική κατάχρηση

Στην έκθεση εξηγείται ότι η φαρμακολογική δράση και η επίδραση της βουπρενορφίνης υποδηλώνουν ότι δεν είναι αρκετά ελκυστική ουσία για διοχέτευση στη μαύρη αγορά. Ωστόσο, υπάρχει ακόμη η πιθανότητα κατάχρησης της βουπρενορφίνης και ορισμένες χώρες αναφέρουν στοιχεία για τη μη θεραπευτική χρήση της.

Οι αλληλεπιδράσεις της βουπρενορφίνης, χορηγούμενης σε συνδυασμό με άλλες ουσίες, όπως αλκοόλ, βενζοδιαζεπίνες, βαρβιτουρικά και ηρεμιστικά, μπορεί να είναι σοβαρές (συμπεριλαμβανομένης και υπερβολικής δόσης). Παρόλα αυτά, οι θάνατοι που οφείλονται στη χρήση του ναρκωτικού εξακολουθούν να είναι σπάνιοι, πιθανώς επειδή οι ανεκτές δόσεις είναι σχετικά υψηλές.

Κατάχρηση και εκτροπή αναφέρθηκαν κυρίως όπου η θεραπευτική χρήση είναι υψηλή (π.χ. **Γαλλία, Φινλανδία**) ή στις χώρες όπου η πρόσβαση στο φάρμακο είναι εύκολη με συνταγή ιατρού και σε φαρμακεία. Στο πλαίσιο αυτό η έκθεση υπογραμμίζει την ανάγκη λήψης μέτρων για να περιοριστούν η εκτροπή και κατάχρηση της βουπρενορφίνης.

Η θεραπεία για την χρήση άλλων ναρκωτικών παραμένει περιορισμένη

Παρά την επέκταση της θεραπείας υποκατάστασης για την απεξάρτηση από τα οπιούχα, η θεραπεία για χρήση άλλων ναρκωτικών παραμένει περιορισμένη, προειδοποιεί σήμερα το **ΕΚΠΝΤ**.

Σύμφωνα με την έκθεση: «Συνολικά, οι θεραπευτικές επιλογές για τους προβληματικούς χρήστες κοκαΐνης φαίνεται να είναι ελάχιστα αναπτυγμένες» ενώ δεν υπάρχει «μια ισχυρή αποδεικτική βάση στην Ευρώπη, η οποία θα κατευθύνει τις θεραπευτικές παρεμβάσεις στον τομέα αυτό».

Ομοίως, μόνο ορισμένες χώρες – **Δανία, Γερμανία, Ελλάδα, Γαλλία, Ολλανδία, Αυστρία και Σουηδία** – παρέχουν υπηρεσίες που είναι ειδικά προσαρμοσμένες στις ανάγκες των προβληματικών χρηστών κάνναβης, παρά την αυξανόμενη ζήτηση για θεραπεία απεξάρτησης από το ναρκωτικό αυτό. Γενικά, οι εξειδικευμένες λύσεις θεραπείας είναι ανεπαρκώς ανεπτυγμένες στην Ευρώπη ενώ οι ανάγκες των προβληματικών χρηστών κάνναβης δεν είναι επαρκώς κατανοητές.

Σχολιάζοντας τα πορίσματα, ο **διευθυντής του ΕΚΠΝΤ Wolfgang Götz** δηλώνει: «Τα τελευταία 10 έτη, οι παρεχόμενες υπηρεσίες θεραπείας υποκατάστασης αυξήθηκαν σημαντικά για τους προβληματικούς χρήστες οπιούχων στην Ευρώπη. Παρόλο που επιδοκιμάζουμε την επιτυχία αυτή, αναγνωρίζουμε ότι απαιτούνται περαιτέρω επενδύσεις. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι τελικός στόχος είναι να διασφαλίσουμε ότι οι θεραπευτικές λύσεις είναι διαθέσιμες σε όλους όσους τις χρειάζονται, ανεξαρτήτως του τόπου διαμονής τους ή του ναρκωτικού που χρησιμοποιούν.»

Σημειώσεις

Για περαιτέρω πληροφορίες για την *Ετήσια έκθεση* για το 2005 και όλα τα σχετικά προϊόντα ανατρέξτε στη διεύθυνση <http://annualreport.emcdda.eu.int>

(¹) Βλ. Ειδικό θέμα – Βουπρενορφίνη: θεραπεία, κατάχρηση και πρακτικές συνταγογράφησης, Διάγραμμα 4.